

Holstebro Kommune
Skovbørnehaven Myretuen

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

RAMBOLL

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 INTRODUKTION	3
1.1 Læsevejledning	3
1.2 Dagtilbuddets beskrivelse til læreplanen	4
2 DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG	5
2.1 Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen	6
2.2 Børnesyn og børneperspektiver	7
2.3 Børns leg	8
2.4 Det brede læringssyn	9
2.5 Samspil og relationer	10
2.6 Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne	11
2.7 Evaluerende pædagogisk praksis	12
2.8 Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse	13
2.9 Sammenhængende overgange	14
3 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	15
3.1 Alsidig personlig udvikling	16
3.2 Social udvikling	17
3.3 Kommunikation og sprog	18
3.4 Krop, sanser og bevægelse	19
3.5 Natur, udeliv og science	20
3.6 Kultur, æstetik og fællesskab	21
4 EVALUERING	22

1 INTRODUKTION

I Danmark går stort set alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave hver dag. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte alle børns generelle trivsel og udvikling. Siden 2004 har alle dagtilbud i Danmark skullet arbejde med børns læring med udgangspunkt i en pædagogisk læreplan. Som en del af den pædagogiske læreplan har dagtilbud skullet opstille mål for børns læring inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten i dagtilbud blev det som en del af dagtilbudsaftalen Stærke dagtilbud – alle skal med i fællesskabet fra 2017 aftalt, at der skulle udarbejdes en ny lovgivningsmæssig ramme for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. De nye regler om den pædagogiske læreplan blev vedtaget i Folketinget i maj 2018. Ændringen af dagtilbudsloven tager afsæt i det samlede forslag til en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper afleverede i slutningen af 2016. De nye regler ligger således i forlængelse af Master for en styrket pædagogisk læreplan.

Det er intentionen, at dagtilbuddets pædagogiske læreplan, med udgangspunkt i elementerne fra det pædagogiske grundlag samt i de pædagogiske mål og indholdsbeskrivelser for læreplanstemaerne, skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegrupes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

Den lokale udfoldelse

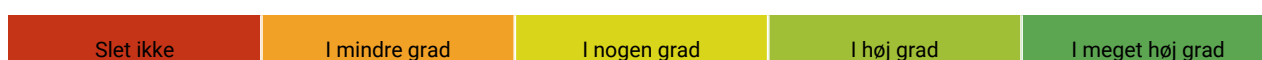
Udarbejdelsen af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på de udfordringer, styrker og kompetencer, dagtilbuddet har lokalt. Det er en ledelsesbeslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de rammer, der er fastsat i loven og af kommunalbestyrelsen. I arbejdet med den pædagogiske læreplan kan man lade sig inspirere af en række understøttende materialer. Rambølls modul til arbejdet med den pædagogiske læreplan bygger således på evalueringsinstituttets (EVA's) Redskab til selvevaluering, som er et redskab til understøttelse af dagtilbuddenes refleksion over og vurdering af egen praksis. (For yderligere information se Hovedpublikationen s. 9)

1.1 Læsevejledning

Resultatet af en vurdering i den styrkede pædagogiske læreplan skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede af dagtilbuddet, der bør indgå i en samlet faglig vurdering af behovet i det enkelte dagtilbud. Resultaterne af vurderingerne i den styrkede læreplan kan altså ikke stå alene, men skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

1.2 Dagtilbuddets beskrivelse til læreplanen

Område Koglehuset er et fællesledet område, som består af 3 institutioner på hver deres adresse.

Skovbørnehaven Myretuen er en skovbørnehave, med plads til 49 børn i alderen 3-6 år.

Koglehuset er en integreret institution, med plads til 36 vuggestuebørn og 40 børnehavebørn.

Børnehuset Lægårdvej er en integreret institution, med plads til 36 vuggestuebørn og 40 børnehavebørn.

Institutionerne har beliggenhed i den østlige del af Holstebro.

Vi har let adgang til grønne områder, som vi benytter så ofte som muligt. To af institutionerne har det grønne flag.

Institutionerne er alle Certificerede DUÅ (de utrolige år), derudover vi arbejder målrettet med de styrkede læreplaner.

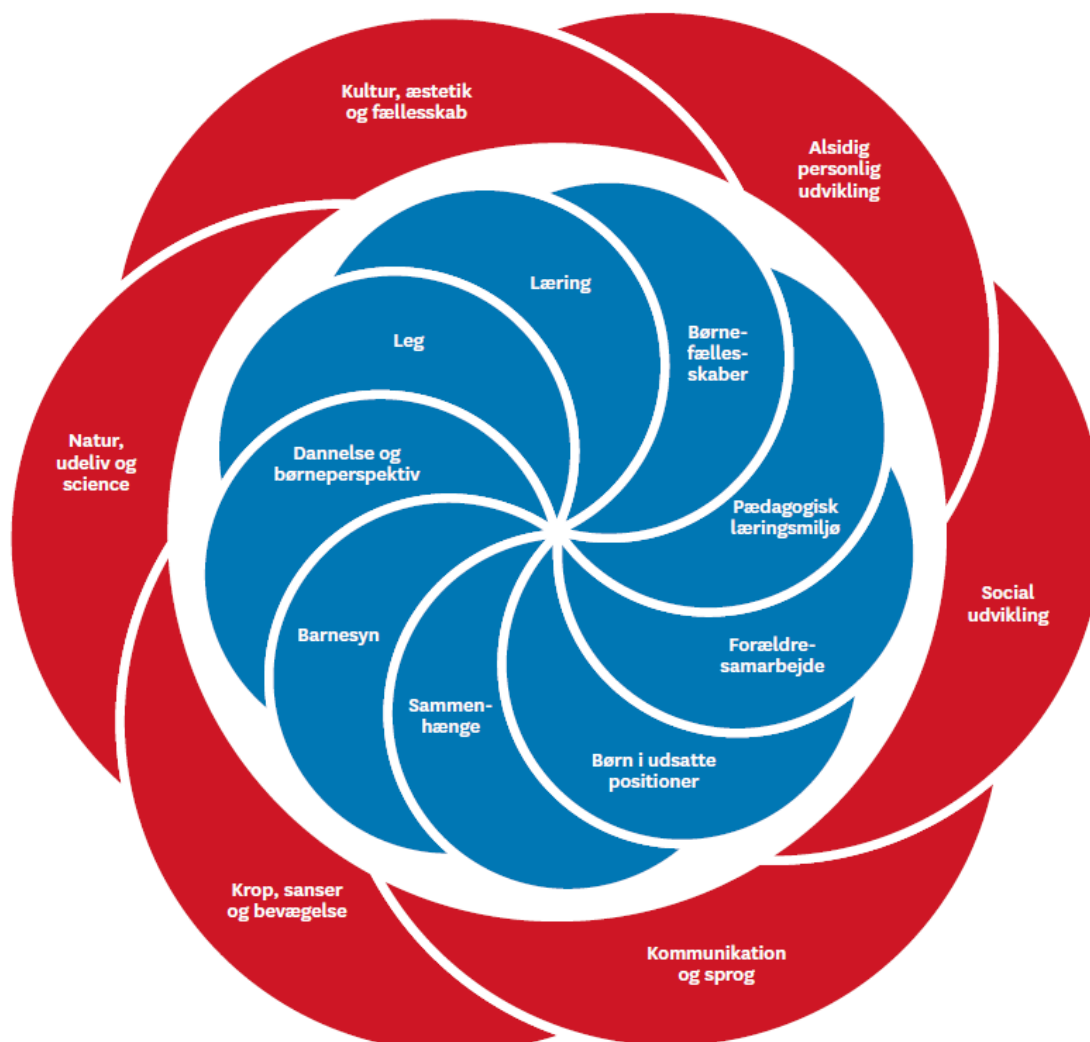

2 DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag. Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark. Nogle elementer i form af eksempelvis barnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer såsom eksempelvis forældresamarbejdet og arbejdet med at skabe en god overgang til børnehave-klassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end i andre.

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

2.1 Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen

Et stærkt pædagogisk læringsmiljø rummer alle de centrale elementer i det fælles pædagogiske grundlag i den styrkede pædagogiske læreplan. Det handler om at arbejde bevidst med, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges gennem hele dagen – så det omfatter både leg, spontane og planlagte aktiviteter og rutiner. Tilrettelæggelsen skal ske ud fra hensyn til børnenes perspektiv og børnefællesskabet og give børnene mulighed for at eksperimentere og bruge fantasien og udvikle deres kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive kompetencer.

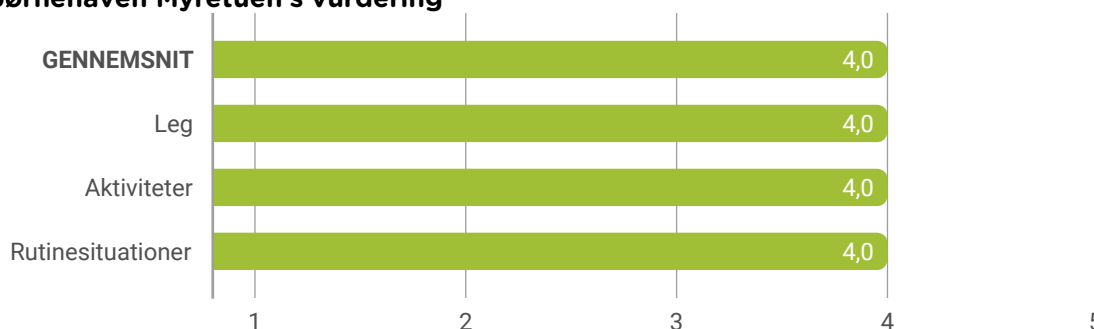
2.1.1 Dagtilbuddets refleksion

Område Koglehuset har til hensigt, at fremme børnenes trivsel, læring og udvikling. Gennem et trygt og pædagogiske læringsmiljø, hvor legen skal være det grundlæggende. Vi tager udgangspunkt i børneperspektivet og justerer os ift. det. Børnene har værdi i sig selv, og vi agerer i hverdagssituationer, børneinitierede aktiviteter og voksenplanlagte forløb i dagligdagen. Vi medtænker dannelse i det pædagogiske læringsmiljø. Børnene oplever, at medvirke i og have indflydelse på dagligdagen og aktiviteterne, uanset deres forskelligheder. Vi bestræber os på, at indholdet skal være meningsfuldt, udfordre børnene samt være et afsæt, for børnenes måder at handle på. Det pædagogiske personale inviterer børnene til, at være deltagende. Børnene er selv med til, at skabe sin læring, hvilket personalet er ansvarligt for, at skabe. Vi giver børnene omsorg, og støtter det enkelte barns trivsel, læring og udvikling i samarbejdet med forældrene, og er inviterende i dette samarbejde. Vi er optaget af, at sikre et godt børnemiljø, som er med til, at sikre børnenes trivsel, sundhed, udvikling og læring. Vi inddrager børnene, så de får medbestemmelse. På den måde får de en forståelse og oplevelse med demokratiet. Vi samarbejder med forældrene om, at sikre gode overgange fra hjemmet, til vores institutioner og videre til skolen. Vi er optaget af, at hjælpe børnene til, at udvikle deres grundlæggende kompetencer og lysten til, at lære og gøre overgangen, så harmonisk som muligt for børnene.

2.1.2 Dagtilbuddets vurdering

Nedenstående graf viser Skovbørnehaven Myretuen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad skaber vi et pædagogisk læringsmiljø for alle børn, hvor børnene får de bedste betingelser for at trives, lære, udvikle sig og dannes inden for følgende typer af situationer?*

2.1.2.1 Skovbørnehaven Myretuen's vurdering

2.2 Børnesyn og børneperspektiver

Barnets liv her og nu er vigtigt, og børns trivsel, læring, udvikling og dannelse handler bl.a. om, hvad der optager dem, og hvad der kan give dem et godt børneliv i dagtilbuddet. At inddrage børneperspektiver vil sige at skabe sig et generelt indtryk af børnenes mange oplevelser i, forståelser af og holdninger til dagtilbuddet som afsæt for at understøtte deres trivsel, læring, udvikling og dannelse. Børnenes perspektiver udgør en helt central og unik feedback i arbejdet med at skabe et stærkt pædagogisk læringsmiljø. Hvad der er betydningsfuldt for børn, kan fx komme til udtryk, når børn tager billeder af, tegner/former/fortæller om eller viser de ting og steder, der er vigtige for dem.

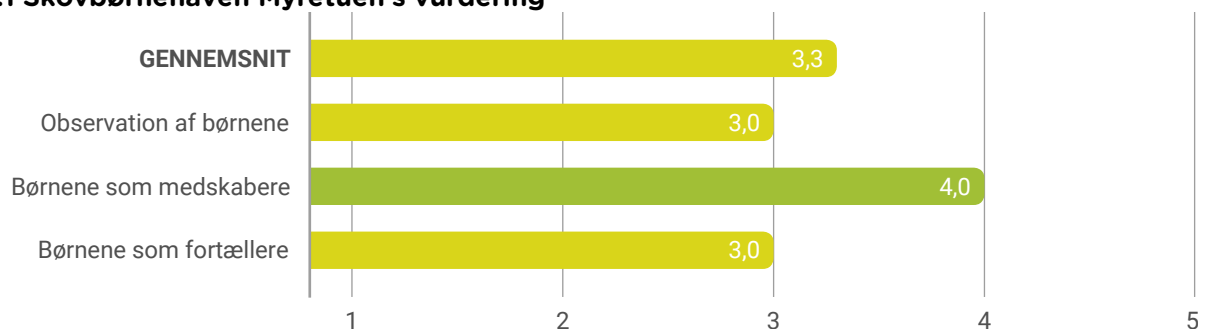
2.2.1 Dagtilbuddets refleksion

Område Koglehuset har det børneperspektiv, at vores børn har værdi i sig selv. Børnene skal forberedes på, at blive voksne, men de skal også støttes af personalet og værdsættes. Vi er optaget af, at vi er medskabere og medansvarlige for, at sikre børnenes trivsel, læring og udvikling. Vi har fokus på, at legen skal være det grundlæggende, som udgangspunkt i børneperspektivet i børnegruppen uanset om, at det er hverdagssituationer, børnestyrede aktiviteter eller om det er noget personalet, sætter rammen for. Vi organiserer os ift. det gode børneliv, hvor der er plads, tid og ro til børnene. Vi tilbyder et nært og tillidsskabende personale, som er med til, at give barnet nærvær, omsorg og tryghed til, at kunne lære og udvikle sig.

2.2.2 Dagtilbuddets vurdering

Nedenstående graf viser Skovbørnehaven Myretuen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad bruger vi disse forskellige tilgange til at inddrage børnenes perspektiver?

2.2.2.1 Skovbørnehaven Myretuen's vurdering

2.3 Børns leg

Leg har en værdi i sig selv og er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling. Legen skabes på børnenes præmisser og fremmer bl.a. deres fantasi, fordybelse og nysgerrighed. Det pædagogiske personale skal sikre, at der er rum og tid til legen. Nogle gange skal legen rammesættes og understøttes af det pædagogiske personale, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for hele børnegruppen.

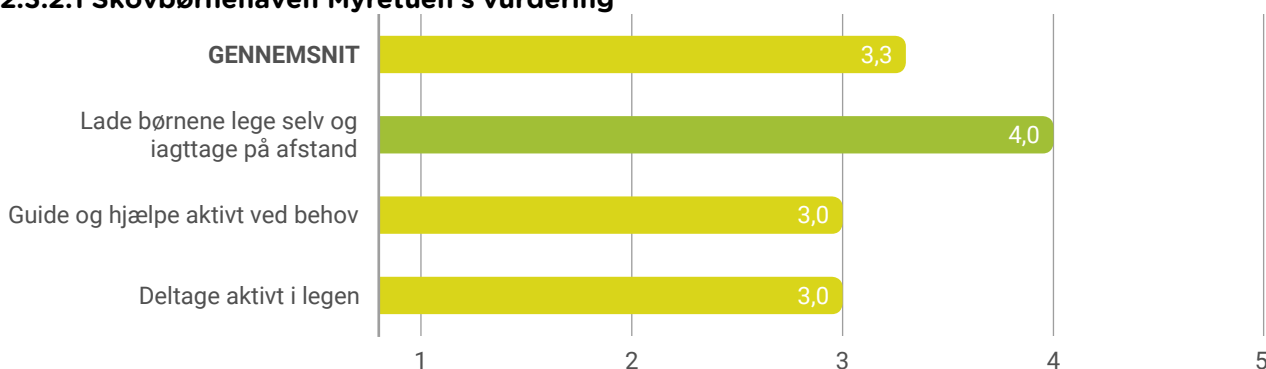
2.3.1 Dagtilbuddets refleksion

Område Koglehuset forstår legen, som en gennemgående del af børnenes liv. Legen er fundamentet, for børnenes sociale og personlige udvikling. Vi er af den opfattelse, at det pædagogiske personale skal sætte rammerne for, at legen kan være med til, at fremme børnenes fantasi, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer og selvværdet. Derfor er vi opmærksomme på, at rammesætte legen på en sådan måde, at alle vores børn kan være med, og at den udvikler sig, i en positiv retning for de deltagende børn.

2.3.2 Dagtilbuddets vurdering

Nedenstående graf viser Skovbørnehaven Myretuen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad indtager vi disse forskellige roller for at understøtte børnenes leg, så legen udvikler sig positivt for alle børn?*

2.3.2.1 Skovbørnehaven Myretuen's vurdering

2.4 Det brede læringsyn

Børns læring i dagtilbud skal forstås bredt og handler om at understøtte børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse. Fx nysgerrighed, gåpåmod, selvværd, sprog og motorik. Det brede læringsyn er afspejlet i de seks læreplanstemaer, som dækker mange forskellige aspekter af børns læring. Udgangspunktet for børnenes læringsprocesser er den legende tilgang. Læringsprocesserne understøttes, når man følger børnenes undren og nysgerrighed, bygger videre på deres spontane interesse og skaber et udfordrende og alsidigt pædagogisk læringsmiljø. Det sker, når børnene leger og udforsker, i børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter, i lege og i rutinesituationer samt i samspillet med andre.

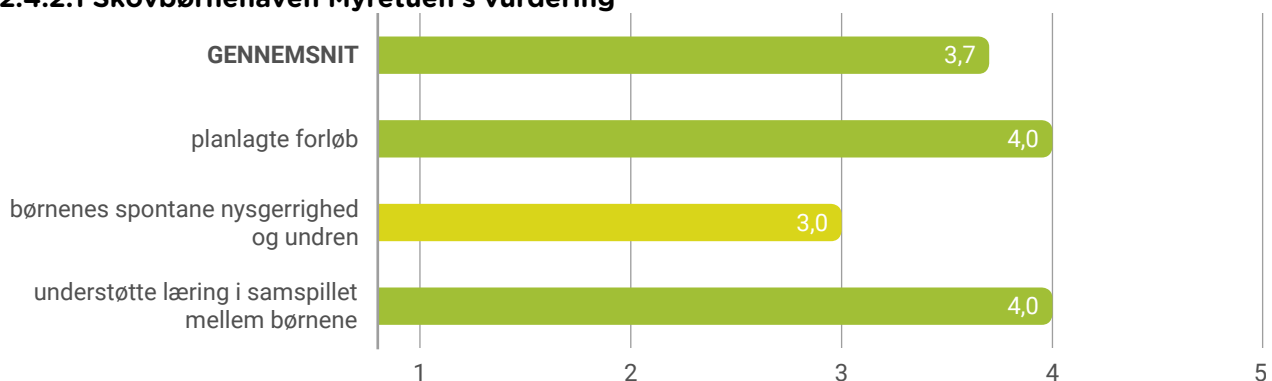
2.4.1 Dagtilbuddets refleksion

Område Koglehuset forstår, børns læring på den måde, at læring bl.a. sker gennem leg, relationer og aktiviteter. Det pædagogiske personale arbejder på den måde, at de undrer sig og stiller spørgsmål til børnene, med henblik på læring. Personalet er optaget af, at skabe nogle inddragende og trygge læringsmiljøer. Der fremmer børnenes initiativer og kompetencer, som også giver børnene lysten til, at lære og opleve. Det pædagogiske personale er optaget af, at følge børnenes sprog og bruger børnenes legeindhold som et pejlemærke, som vi kan arbejde videre med i planlagte læringsaktiviteter.

2.4.2 Dagtilbuddets vurdering

Nedenstående graf viser Skovbørnehaven Myretuen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad har vi fokus på hver af disse tilgange, når vi arbejder med brede læringsprocesser? Arbejde med/ud fra...*

2.4.2.1 Skovbørnehaven Myretuen's vurdering

2.5 Samspil og relationer

Samspil og relationer mellem det pædagogiske personale og børnene har stor betydning for, at børnene trives, lærer, udvikler sig og dannes. Samspil og relationer dækker over alle de situationer, hvor børn og pædagogisk personale kommunikerer eller er sammen om noget. Kvaliteten af samspillet og relationerne påvirker hele det pædagogiske læringsmiljø. Gode relationer handler om, at børnene har en tryk tilknytning til det pædagogiske personale, så de har en sikker base, hvorfra de kan udforske verden. Det handler om, at det pædagogiske personale er opmærksomt og lydhørt i samspil med børnene, og at børnene får mulighed for nærvær og fordybelse med dem og i børnefællesskabet.

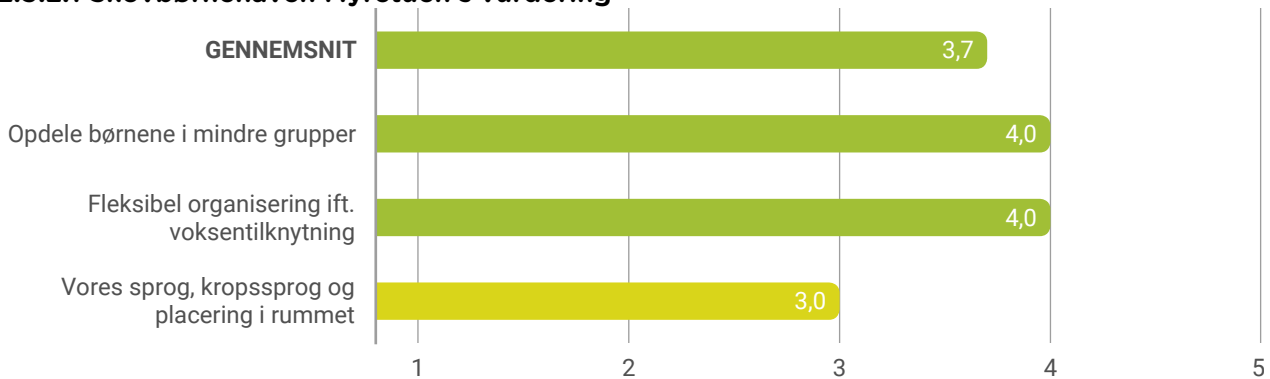
2.5.1 Dagtilbuddets refleksion

Område Koglehuset har fokus på samspil og relationer. Vi tager udgangspunkt i det, at være barn har værdi i sig selv. Børn har ret til, at udvikle sig i forskelligt tempo. Vi drager omsorg for børnene, og udfordrer dem for, at støtte dem i deres trivsel, læring og udvikling. Vi sætter rammen for, at det skal være et godt børneliv, hvor der er plads, tid og ro, til at være barn. Det pædagogiske personale giver barnet nærvær, omsorg og tryghed, som er forudsætningen for, at børnene trives og lærer. Vi er DUÅ certificerede, som er den del af vores pædagogiske læringsmiljø, der muliggør at børnene oplever nærhed, trivsel, og anerkendende relationer. Vi ser børnene, som aktive medskabere af deres læring og udvikling, det er det pædagogiske personale medansvarlige for.

2.5.2 Dagtilbuddets vurdering

Nedenstående graf viser Skovbørnehaven Myretuen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad har vi fokus på disse tilgange i vores arbejde med at skabe gode samspil og relationer?*

2.5.2.1 Skovbørnehaven Myretuen's vurdering

2.6 Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne

Børn leger, lærer og dannes i børnefællesskaber, og deres relationer til hinanden er afgørende. Det pædagogiske personale skaber rammerne for, at alle børn med deres forskellige forudsætninger deltager og oplever sig som en del af børnefællesskaberne. Særligt for børn i udsatte positioner handler det om, at de bliver mødt med positive forventninger og oplever mestring, samt at sikre, at de er en betydningsfuld del af fællesskabet. Kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø gør en forskel for børn i almindelighed og særligt for børn i udsatte positioner.

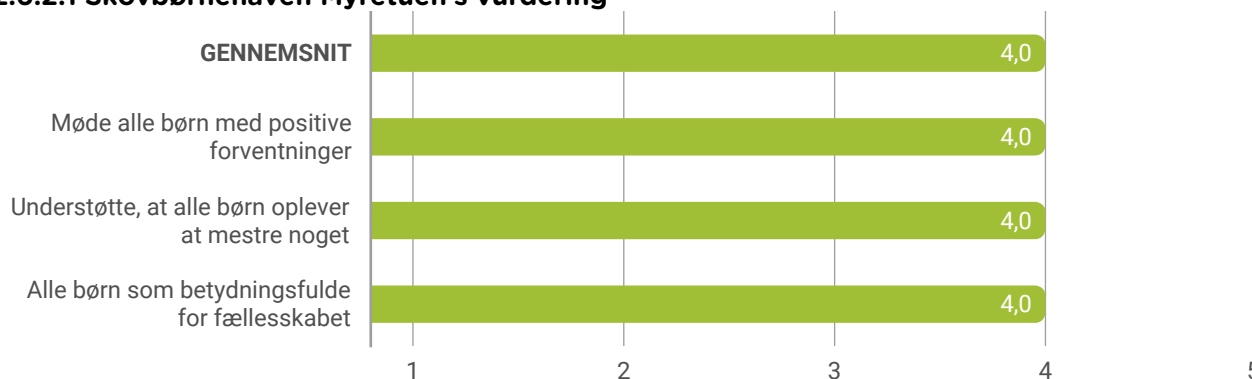
2.6.1 Dagtilbuddets refleksion

Område Koglehuset er optaget af, at imødekomme børn i udsatte positioner. Vi er bevidste om, at kvaliteten i interaktionen mellem vores børn og det pædagogiske personale. Det er særligt betydningsfuldt, for den gruppe af børn. Det er vores ansvar, at støtte børnene og sikre, at de uanset forskellige udfordringer, sikrer at alle vores børn er deltagende i fællesskabet. Vi organiserer os på den måde, at børn i udsatte positioner, skal udfordres og opleve mestring i både børne- og voksenstyrede aktiviteter. Til fordel for deres læring, udvikling og trivsel. Vi er særligt opmærksomme på, at møde børnene med positive forventninger. Ligesom vi også møder forældrene, på en inviterende og positiv måde.

2.6.2 Dagtilbuddets vurdering

Nedenstående graf viser Skovbørnehaven Myretuen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad bruger vi disse tilgange til at sikre, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i børnefællesskaberne?

2.6.2.1 Skovbørnehaven Myretuen's vurdering

2.7 Evaluerende pædagogisk praksis

Evaluerende pædagogisk praksis handler om løbende og systematisk at evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse. En systematisk evaluerende pædagogisk praksis styrker kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og sikrer, at det hele tiden er justeret og tilpasset den aktuelle børnegruppes behov.

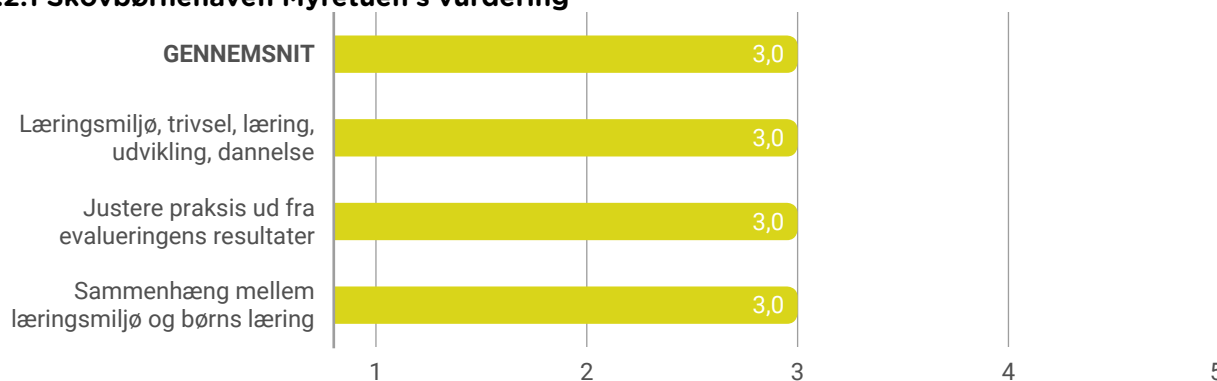
2.7.1 Dagtilbuddets refleksion

De nye styrkede læreplaner stiller krav til en etableringskultur. I Område Koglehuset er vi i gang med, at skabe en evalueringskultur. Der skal være med til, at udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø i dagligdagen. Vi er optaget af, at vi skal evaluere sammenhængen, mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagligdagen og børnenes trivsel, læring og udvikling. Vi arbejder med evaluering i dagligdagen, ud fra et skriftligt materiale fra EMU, som er dialogkort. De guider og hjælper os til, at blive dygtigere til, at anvende de data vi indsamler, til at sikre børnenes trivsel, læring og udvikling. Vi arbejder struktureret med evalueringsredskaber, på møder i dagligdagen og til personalemøder. Vi kigger på vores pædagogiske praksis, som danner grundlag for, at analysere opgavernes sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes læring, trivsel og udvikling. På baggrund af dette kalder det på, at det pædagogiske personale skal justere sig, så vores pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes trivsel og læring.

2.7.2 Dagtilbuddets vurdering

Nedenstående graf viser Skovbørnehaven Myretuen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad er vi opmærksomme på følgende dimensioner, når vi evaluerer vores pædagogiske praksis?*

2.7.2.1 Skovbørnehaven Myretuen's vurdering

2.8 Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse

At inddrage forældrene som aktive medspillere er en del af kernen i det pædagogiske arbejde med at sikre børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Forældresamarbejdet skal rumme en dialog om, hvordan dagtilbud og forældre sammen kan fremme, at barnet trives, lærer og udvikler sig, og hvordan samarbejdet kan understøtte børnefællesskabet. Det daglige samarbejde baserer sig på tillid, på den enkelte families behov og på at få talt om de gensidige forventninger til hinanden.

2.8.1 Dagtilbuddets refleksion

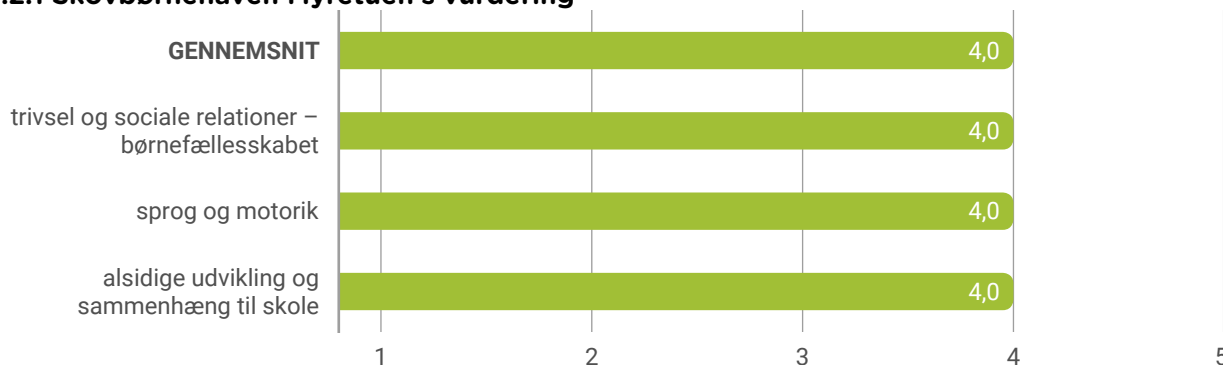
I Område Koglehuset er vi optaget af, at blive endnu dygtigere til, at få fokus på, hvordan vi kan samarbejde yderligere, om børnenes trivsel og læring. Vi samarbejder med forældrene i dagligdagen, forældremøder, samtaler, sommerfester, fællesspisning m.m. Vi anvender disse fora til, at blive dygtigere til, at sætte børns læring på dagsorden, i samarbejdet med forældrene. Vores samarbejde om barnets læring kan f.eks. bestå i, at vi vejleder forældrene om, hvordan de kan læse højt og synge med barnet i hjemmet. Sådan vi i fællesskab kan være med til, at støtte barnets udvikling i kommunikation og sprog.

2.8.2 Dagtilbuddets vurdering

Nedenstående graf viser Skovbørnehaven Myretuen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad lykkes vi med, at forældrene er aktive medspillere om barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse inden for disse dimensioner?*

Styrke barnets...

2.8.2.1 Skovbørnehaven Myretuen's vurdering

2.9 Sammenhængende overgange

Det pædagogiske læringsmiljø skal organiseres, så børnene oplever sammenhæng på tværs af overgangen fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til skole og skolefritidsordning (SFO)/fritidshjem. At understøtte og skabe en tryk sammenhæng på tværs sker i et tæt samarbejde mellem forældre, dagtilbud, skole og SFO/fritidshjem. Ved at sikre en god overgang dannes der grundlag for, at barnet deltager, trives og lærer i det nye pædagogiske læringsmiljø. Særligt for overgangen til skole og SFO/fritidshjem gælder det, at det pædagogiske læringsmiljø i børnenes sidste år i dagtilbuddet skal understøtte en god skolestart ved bl.a. at styrke børnenes sociale kompetencer, selvværd, lyst til at lære og mod på at forsøge.

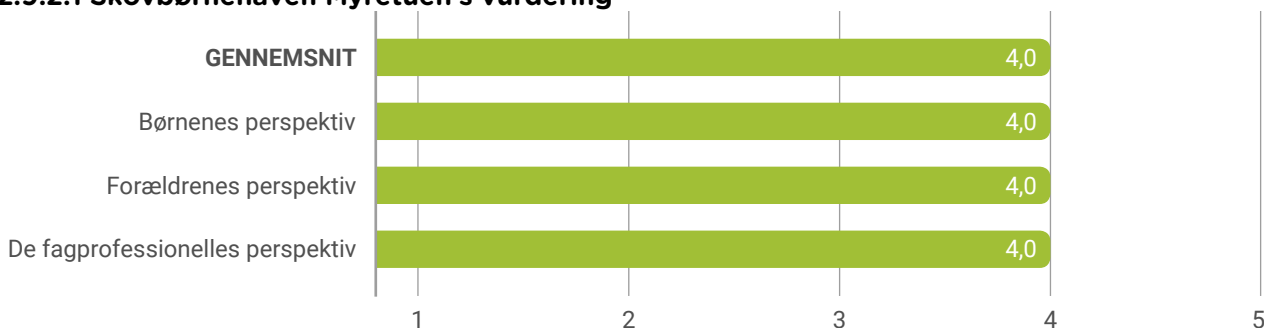
2.9.1 Dagtilbuddets refleksion

I Område Koglehuset har vi fokus på overgange. På hvordan vi kan være med til, at skabe sammenhæng til børnehaveklassen. Vi er optaget af, at tilrettelægge vores pædagogiske læringsmiljø, så der er genkendelighed og sammenhæng til bl.a. børnehaveklassen. Det understøtter børnene, så de er forberedt på, at begynde i skole. Vi tager udgangspunkt, i de nye styrkede læreplaner ift. tilrettelæggelsen af overgangen til skolen. Vi arbejder på tværs af vores institutioner, og planlægger forløbet et år forinden, børnene begynder i skole. Rammen for indholdet er, at vores pædagogiske læringsmiljø, skal give børnene kendskab til bogstaver, tal, mønstre og former. Vi støtter også børnene i, at de skal møde nye udfordringer, fordybe sig, turde indgå i børnefællesskaber og nye relationer.

2.9.2 Dagtilbuddets vurdering

Nedenstående graf viser Skovbørnehaven Myretuen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad inddrager vi disse perspektiver for at sikre sammenhæng i de forskellige overgange?*

2.9.2.1 Skovbørnehaven Myretuen's vurdering

3 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af seks læreplanstemaer. De seks læreplanstemaer har til hensigt at sikre en bred læringsforståelse og fokus på forskellige centrale elementer i børns læring og udvikling. Der er fastsat en indholdsbeskrivelse for hvert læreplanstema, som beskriver de overordnede elementer, som ligger i det enkelte læreplanstema. Herudover er der fastsat to pædagogiske mål for hvert læreplanstema. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes inden for rammerne af indholdsbeskrivelserne og de pædagogiske mål. (Dagtilbudslovens § 8, stk. 2 og 4).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

3.1 Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

De pædagogiske læringsmål:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.

3.1.1 Dagtilbuddets refleksion

Område Koglehuset har stort fokus på, børnenes alsidig personlige udvikling. Vi støtter børnenes engagement i, at fremme intensiteten i den måde, hvor børnene deltager i samspillet og aktiviteter på. Det pædagogiske personale sætter rammen for, at fremme børnenes deltagelse, hvor børnene oplever sig respekteret, og værdsat af betydningsfulde voksne. Vi sætter rammen for, at børnene engagerer sig i lege og aktiviteter, der inviterer børnene til, at udfolde og erfare sig selv på nye måder. Vi sætter rammen for udviklende samtaler, hvor børnene kan udtrykke sig respektfuld. Personalet kan anerkende barnets perspektiver, og oplevelser i nærværet med hinanden. Vi understøtter børn i særligt udsatte positioner til, at gøre sig erfaringer med, at indgå aktivt i de forpligtende fællesskaber. Læringsmiljøet i dagligdagen hjælper børnene til, at udtrykke følelser, og at løse konflikter på en hensigtsmæssig måde. Vi støtter børnene i, at gå deres egne veje, og at sige til og fra ift. aktiviteter og relationer, som børnene ikke oplever, matche deres lærings- og udviklingsbehov. Vi sætter rammen for, at børnene forfølger og fordyber sig i det, de er optaget af, så børnene lærer at prioritere. Det pædagogiske personale er rollemodeller, og motiverer børnene til at undres, forstyrres samt til, at støtte børnene i deres vedholdenhed. I samarbejdet med forældrene, med henblik på børnenes trivsel, læring og udvikling.

3.2 Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

De pædagogiske læringsmål:

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

3.2.1 Dagtilbuddets refleksion

Område Koglehuset sætter rammen for, at vores børn udvikler sociale handlemuligheder og deltagelsesformer, som er til stede i de sociale fællesskaber. Vi inviterer børnene ind, og sætter rammen for, at børnene oplever at høre til. Vi har øje for, at skabe fællesskaber for alle børn, og særligt for børn, der befinder sig i en udsat position. Vi er optaget af, børneperspektivet samt relationerne mellem børnene og det pædagogiske personale. Vi sætter retningen på den måde, at relationerne bygger på ligeværdig forståelse. Det medvirker til, at børnene udvikler selvstændighed, samt at børnene får forståelse for andre, og betydningen af ageren i fællesskabets og hinandens interesse. I det pædagogiske læringsmiljø understøtter vi, i børnenes daglige trivsel og sociale samspil med hinanden. Vi hjælper børnene til, at få gode erfaringer med, at indgå i relationer med andre, løse konflikter og overgangen til skolen. Vi er inviterende i dagligdagen, i samarbejdet med forældrene om børnenes sociale udvikling. Hvordan vi i samarbejdet med hinanden, kan sikre børnenes trivsel, læring og udvikling.

3.3 Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

De pædagogiske læringsmål:

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

3.3.1 Dagtilbuddets refleksion

Område Koglehuset har blik for, at hjælpe børnene med, at tilegne sig erfaringer med kommunikation og sprog. Det pædagogiske personale skaber et pædagogisk læringsmiljø i dagligdagen, hvor kommunikation og sproget tilegnes, i nære relationer med børn og voksne. Vi understøtter børnenes kommunikative og sproglige interaktioner. Vi er bevidste om, at vi er sproglige rollemodeller for børnene. Vi opfordrer børnene til, at være deltagende i fællesskaber med hinanden. Derfor er vi indlevende og nysgerrige på, hvad børnene er optaget af, og har fokus på det. Det pædagogiske personale er opmærksomme på kvaliteten, af den måde de henvender sig til børnene på. De taler med dem og giver besked til børnene ifm. rutiner og aktiviteter. Vi understøtter sproget og kommunikationen, blandt børnene som en forudsætning for, at børnene har mulighed for, at danne relationer og indgå i fællesskaber. Vi indtænker børnenes sproglige læringsmuligheder, i rutine og planlagte aktiviteter, hvor børnene introduceres til nye begreber, kigge i bøger, stille spørgsmål om bogstaver og at få læst højt.

3.4 Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Børnene skal inviteres til at få mange forskellige kropslige erfaringer i et læringsmiljø, hvor bevægelsesglæde, kreativitet og leg er nøglebegreber, og hvor det pædagogiske personale motiverer børnene til at bevæge sig ved at vise glæde ved bevægelse og kropslig udfoldelse.

De pædagogiske læringsmål:

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

3.4.1 Dagtilbuddets refleksion

Område Koglehuset understøtter, de to pædagogiske mål for temaet krop, sanser og bevægelse på den måde, at vi justerer os i læringsmiljøet. Vi giver alle børn, også de børn, som har begrænsede erfaringer med krop og bevægelse, mulighed for at deltage i fællesskaber. Vi har øje for, at motivere vores børn til bevægelse og kropslig udfoldelse, med henblik på, at de får bevægelsesglæde. Det pædagogiske personale understøtter børnene, i et fleksibelt inkluderende læringsmiljø. Vi har en nysgerrig tilgang, og følger børnenes bevægelsesinitiativer. Så børnene oplever en medbestemmelse, som en naturlig del af deres dannelsesproces. Det pædagogiske personale samarbejder med forældrene dagligt, og deler de pædagogiske overvejelser om værdien af, at følge børnenes initiativer i brugen af deres krop og glæden ved bevægelse.

3.5 Natur, udeliv og science

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur. Det pædagogiske personale skal opmuntre børnene til at foretage egne undersøgelser samt støtte og guide dem i at turde øve sig igen og igen for derved at opbygge en grundlæggende tillid til egne ideer og evner.

De pædagogiske læringsmål:

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed..

3.5.1 Dagtilbuddets refleksion

Område Koglehuset er optaget af, at sikre at vores børn tilegner sig erfaringer med natur, udeliv og science. Det pædagogiske personale lytter til børnenes undren, og spørger til deres begyndende oplevelser i naturen. Vi opfordrer børnene til, at foretage deres egne undersøgelser, til at turde øve sig i, at have tillid til egne ideer og evner. I naturen hos os, er vi med til, at give børnene et udsnit af naturen som f.eks. skov, vand, byen og oplevelser på landet. Det er her, vi har mulighed for, at hjælpe børnene med, at tilegne sig erfaringer og forståelse, for sammenhæng i naturen. Vi har i flere af vores institutioner det grønne flag. Hvilket gør at vi arbejder med naturens rum, og udvider børnenes deltagelsesmuligheder i fællesskabet, på tværs af børnenes alder, køn og kultur. Vi har et ønske om, at bygge bro mellem den konkrete læring i dagligdagen, og opmærksomheden for naturvidenskabens forståelse hos børnene.

3.6 Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden. Det pædagogiske personale skal derfor skabe et læringsmiljø, der formidler glæde ved æstetiske oplevelser og kabende praksis.

De pædagogiske læringsmål:

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

3.6.1 Dagtilbuddets refleksion

Område Koglehuset sætter rammen for, at børnene tilegner sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskaber. Det pædagogiske personale skaber et læringsmiljø i dagligdagen, der formidler glæde med ved æstetiske og kulturelle oplevelser. Vi inviterer børnene ind i de forskellige kulturer, og støtter alle børn uanset baggrund og kompetencer, med at få erfaringer med kultur. Vi organiserer os på den måde, at børnene har mulighed for, at eksperimentere, øve og afprøver sig selv på forskellig vis. Det pædagogiske personale har til formål, at sikre at alle børnene tilegner sig erfaringer, orientere sig samt, at handle på en hensynsfuld og demokratisk måde i deres dagligdag. Vi er lydhøre over for børnene, og støtter dem i, at de selv er medskabere af kulturelle udtryk i vores pædagogiske læringsmiljø, hvor børnene er deltagende i processen, og øver sig i fordybelse og eksperimenterende udtryk.

4 EVALUERING

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet. Hermed forstås, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

4.1 HVAD SIGER LOVEN?

- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.
Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Dagtilbudslovens § 9, stk. 2 og 3

4.2 Hvad indebærer kravet?

Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Det kan fx ske, ved at praksis fastholdes gennem pædagogisk dokumentation, der danner grundlag for analyse af og systematisk refleksion over sammenhængen mellem læringsmiljøet og børnenes læring og trivsel og udvikling. Det kan give anledning til justeringer, så det pædagogiske læringsmiljø bedst muligt understøtter børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Kravet om etablering af en evalueringskultur i dagtilbuddet skal understøtte, at personalet udvikler en fagligt selvkritisk og reflekteret tilgang til tilrettelæggelse og evaluering af den pædagogiske praksis. Den faglige og selvkritiske tilgang skal bidrage til, at personalet får øje på deres praksis, tænker over den og ser mulighederne for at ændre praksis, hvis der er behov for det, hvilket i sidste ende skal udvikle og kvalificere den pædagogiske praksis.

Den enkelte leder er ansvarlig for sit arbejde over for kommunalbestyrelsen. Det er inden for rammerne af kommunalbestyrelsens fastsatte rammer og retningslinjer op til den enkelte leder af dagtilbuddet at beslutte, hvordan evalueringen konkret foregår og gennemføres.

En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.

Det er ikke hensigten, at det enkelte barn skal evalueres, idet fokus i evalueringen er sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, herunder hvorvidt det pædagogiske læringsmiljø fører til den trivsel, læring, udvikling og dannelse hos børnene, der ønskes (Hovedpublikationen, s. 50).